

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ФАРМАЦІЇ У ПЛОЩИНІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ: ДУМКА ЕКСПЕРТІВ-НАУКОВЦІВ

Мисюра С.С., Ткаченко Н.О.

Запорізький державний медико-
фармацевтичний університет, м. Запоріжжя,
Україна

serega8160@gmail.com,
tkachenkonat2@gmail.com

Інформаційна безпека (ІБ) - це комплекс заходів по захисту інформації (цифрової, матеріальної, нематеріальної) шляхом зменшення інформаційних ризиків, який передбачає запобігання або зменшення ймовірності несанкціонованого чи неналежного доступу до даних або незаконного використання, розкриття, порушення, видалення, пошкодження, модифікації, перевірки, запису або знецінення інформації, а також дій, які спрямовані на зменшення негативних наслідків таких інцидентів (інформаційно-психологічний вплив та умисне спричинення негативних

наслідків застосування інформаційних технологій). Це значною мірою досягається за допомогою структурованого процесу управління інформаційними ризиками та формуванням високого рівня культури інформаційної безпеки. У зазначеній площині актуалізуються питання ІБ у фармацевтичному середовищі, які спричинені стрімкою цифровізацією в охороні здоров'я, активним впровадженням digital-технологій у процес надання фармацевтичної допомоги населенню та фармацевтичної інформації усім стейкхолдерам.

Мета – визначення ризиків у інформаційному безпековому фармацевтичному середовищі (ІБФС) групою експертів – науковців з подальшим порівнянням результатів з думкою експертів-фармацевтів та експертів-ІТ-фахівців.

Для формування групи експертів-науковців використали формальний метод «сніжного кому». Експертами було обрано професорсько-викладацький склад ЗВО фармацевтичного спрямування, які задіяні у викладанні управлінсько-організаційних дисциплін, мають науковий ступінь, стаж

роботи. Експертам пропонувалося спочатку ознайомитися з матеріалом щодо поняття ІБ, фармацевтична галузь, фактори зовнішнього середовища прямого та непрямого впливу на фармацевтичну галузь, конфіденційною є інформація про фізичну або юридичну особу. Потім необхідно було розподілити запропонований перелік суб'єктів за приналежністю до зовнішнього і внутрішнього ІБФС; різні типи інформації (об'єкт) за видом ІБФС та рівнем доступності до неї, а також визначити проблемні питання у площині ІБ сучасної української фармації.

Найбільший відсоток «голосів експертів» отримали проблеми, що пов'язані з: «відставанням» системи підготовки ФФ від реальних потреб – 73%, відсутністю уніфікованих механізмів стандартизації, оцінки та моніторингу за веб-ресурсами, застосунками, гаджетів у межах е-Health та поза нею – 70%, нестачею якісних динамічних телекомунікаційних мереж (систем обміну інформацією) у тріаді «лікар-фармацевт-пацієнт» - 67%, конфіденційності інформації, у тому числі

кіберзахисту – 67%.

Ланцюжок зменшення голосів експертів має наступний вигляд - етичні проблеми подачі інформації (у соціальних мережах, засобах масової інформації); проблеми узгодженості роботи різних інформаційних систем у е-фармації у межах e-Health та поза нею; низька грамотність пацієнтів та фармацевтичних фахівців щодо електронної фармації (е-фармації); правові колізії; нестача даних про економічні та клінічні переваги інформаційних технологій (клінічно доведена ефективність гаджетів); активна диджиталізація ускладнює роботу фармацевта, розширює кількість професійних компетентностей та збільшує кількість неякісної інформації; інтеграція digital-технологій у професійну діяльність, що спричинює появу нових помилок у роботі фармацевтів, що пов'язані з використанням ІТ-технологій і які впливають на якість ФД.

Проведені дослідження дозволять покращити прийняття управлінських рішень керівництву фармацевтичних організацій щодо ІБФС.

